

کنکاشی مختصر
در زندگی و زمانه
حضرت آیت الله العظمی
سید محمد هادی میلانی

حضور راهبردی در تحولات پیچیده اجتماعی

آقای ضیاء الدین عراقی: که با بیان رسا و عمق استدلال، ذهن و قواد سید محمد هادی را صیقل داد.

آیت الله شیخ محمد حسین غروی اصفهانی (کمپانی): فیلسوف و فقیهی که نظم فکری و نگاه عمیق فلسفی را در جان شاگردش نشاند.

آیت الله العظمی میلانی تنها یک شاگرد مستعد نبود؛ بلکه با تلاشی خستگی ناپذیر و تهذیب نفس، در جوانی به درجه رفیع اجتهاد نائل آمد و خود به یکی از مدرسان نامدار حوزه نجف تبدیل شد. تسلط ایشان بر مبانی فقهی، اصولی، کلامی و تفسیری، چنان بود که مجلس درسشان مأمن مشتاقان علم از سراسر جهان تشیع شد. ایشان ۱۸ سال در کربلا و نجف به تدریس خارج فقه و اصول پرداختند و شاگردانی زبده تربیت کردند.

هجرت تاریخ ساز: احیای حوزه خراسان

نقطه عطف زندگی آیت الله العظمی میلانی، سفر ایشان در سال ۱۳۳۳ شمسی (۱۳۷۳ قمری) به ایران بود. آن عالم بزرگوار که به قصد زیارت مرقد مطهر امام علی بن موسی الرضا (ع) به مشهد سفر کردند،

«محمد هادی» نهادند. تبار ایشان به «میلان» در آذربایجان بازمی گشت؛ دیاری که نیاکانش، سید حسین و سید علی اکبر، قرن ها پیش، از مدینه به آنجا هجرت کرده بودند تا مبلغ مکتب اهل بیت (ع) باشند. اما تقدیر بر آن بود که محمد هادی در جوار بارگاه امیر المؤمنین (ع) نشو و نما یابد. دوران کودکی و نوجوانی ایشان در فضایی سرشار از معنویت و دانش سپری شد. نبوغ سرشار سید محمد هادی چنان بود که مقدمات و سطوح عالی را با سرعتی شگفت انگیز و در سنین جوانی به پایان رساند. ایشان خوشه چین خرمن دانش بزرگانی شد که هر یک استوانه ای در تاریخ فقه شیعه محسوب می شدند.

در محضر قله های دانش

دوران تحصیل آیت الله میلانی در نجف، مصادف با دوران حضور علمای بزرگ و نام آور بود. ایشان زانوی ادب در محضر نوآوری زدن که مکتب فقهی و اصولی معاصر، مدیون اندیشه های آنان است.

میرزای نائینی: که دقت نظر و نوآوری در اصول فقه را به شاگرد خویش آموخت.

محمد جواد حقیقت: تاریخ بلند تشیع، همواره بر شانه های استوار بزرگ مردانی تکیه داشته است که «قلم» و «علم» را با «عمل» و «بصیرت» در آمیختند. آنان که از حصار زمانه فراتر رفتند و میراث نبوی را در تدبیر حوادث پاسداری کردند. در این منظومه درخشان، نام آیت الله العظمی سید محمد هادی میلانی، همچون ستاره ای پرفروغ در آسمان فقاهاست و سیاست می درخشد. شخصیتی که با هجرت تاریخ ساز خود از نجف اشرف به مشهد مقدس، روحی تازه در کالبد حوزه علمیه خراسان دمید و آن را به کانونی جوشان از علم و مبارزه بدل ساخت. نوشتار حاضر، تلاشی است برای ترسیم سیمای ملکوتی آن فقیه فرزانه؛ از طلوع در نجف تا غروب در جوار امام رئوف (علیه السلام).

طلوع در مهد فقاهاست: ریشه ها و بالندگی

در هفتم محرم الحرام سال ۱۳۱۳ هجری قمری (۱۲۷۴ شمسی)، در شهر نجف اشرف و در خاندانی که وابستگی، شرافت سیادت را با زیور علم آراسته بودند، کودکی دیده به جهان گشود که نامش را